

7. Att bygga på, variera och byta förutsättningar i en teaterövning

Jag följer flera facebookgrupper som diskuterar drama- och teaterverksamhet. Jag måste medge att jag blir lite smått provocerad om någon undrar – Har ni någon bra övning på lut, är trött på mina gamla? En teaterövning kan likställas med en övning på en fotbollsträning. Du gör inte fotbollsövningen enbart för att den är rolig, du gör den för att bli en bättre fotbollsspelare, det är samma med en teaterövning. Du tränar för att bli bättre skådespelare och övning ger färdighet, därför måste vi vårda våra teaterövningar. I denna modul kommer jag visa med en enkel teaterövning hur du kan bygga vidare, variera syfte och byta förutsättningar. Tänk nu efter innan du plockar övningarna rakt av om just denna övning passar med ditt syfte med kommande teaterarbete.

Teaterövning: Spegelövningen

Beskrivning: En klassisk parövning, där två deltagare står vända emot varandra. Där den ena börjar göra rörelser som den andra kopierar och följer. Efter en stund byter man spegel och spegelbild så den andra får leda. Slutligen så tar man bort den officiella ledarfunktionen och låter båda tillsammans leda och ledas utan att en utomstående kan se vem som är ger och tar impulser.

Att bygga vidare och byta förutsättningar

Redan i grundövningen så finns det två steg som bygger vidare på spegelövningen. Det första steget är när ledarskapet växlar över från den ena deltagaren till den andra, detta kan ske antingen genom att teaterledaren säger att ledarskapet ska bytas, eller att deltagarna får växla över på utsagd signal. Det andra bygga vidare steget sker när antingen teaterledaren uppmanar till att ledarskapet ska vara osynligt, eller när deltagarna själva känner in att det är dags att växla över till finstämt samspel, där båda deltagarna ger och tar.

Jag skulle förmoda att detta är en mycket vanlig teaterövning och som instrueras på liknande sätt med dessa totalt 3 steg (en leder den andre, växlar ledarskap och totalt samspel). Denna övning kan dock byggas vidare i många steg till, om du väl börjar se innehållsförteckningen. Parövning, Ge och ta impulser (samspel) och det genom rörelsen. Det centrala i övningen är samspelsträningen, det är den förmågan som ska utvecklas därför låter vi den vara kvar så länge behovet finns att utveckla den förmågan. Vi kan dock byta ut parövning och övningens fokus på rörelse. Skulle vi bygga vidare med att göra spegelövningen med hela gruppen så händer oftast något spännande. Genom att bygga ut samspelet till hela gruppen så förstärks oftast koncentrationen och övningen efterliknas oftast vid en dans. Byter vi förutsättningar i form av att rörelsen byts ut mot exempelvis ord så möts vi upp av en liknande improvisationsövning som heter (tala med en röst), där egentligen samma förmåga tränas, fast verbalt.

Att variera syfte

Samma spegelövning kan egentligen ha många olika syften. Syftet kan vara att utveckla samspelet mellan flertalet skådespelare, syftet kan också vara mer dramapedagogiskt att se varandra och ge plats åt varandra. Att instruera en övning blir därför extra viktigt när vi kommer till frågan om syftet. Jag anser att det kan finnas en stor vinst att beskriva syftet med en övning innan den genomförs, det underlättar för deltagarna att veta vad som ska tränas och det ger också större möjlighet att övningen faktiskt ger färdighet.

Att ha fem bra övningar i stället för 1000 roliga övningar

Du har säkerligen sett hur mina teser går igenom del för del, att teaterövningar inte bör vara som lång lista med övningar som enbart har ett enda syfte, att roa dig eller dina teaterdeltagare. Att inte se teaterövningen som något du checkar av, utan som något som du utvecklar, varierar och ger nya förutsättningar. Övningens syfte är viktigt att verbalisera för dig själv som teaterledare, men också till deltagarna. Träna det som behöver utvecklas och inte det ni redan kan. En teaterövning har fokus på skådespelarträning enskilt och i grupp.

Slutligen vill jag dock lyfta fram att du inte är ensam i ett teaterarbete, du må vara teaterledare, men ansvaret för ert gemensamma arbete är fördelat på alla deltagare i gruppen. Låt därför även teaterövningarna som ni arbetar med i er grupp bli en gemensam angelägenhet. Om ni vet vad ni behöver träna på så kan ni hjälpas åt att utveckla teaterövningen. Teater har sin grund i ett kollaborativt lärande, där ni tar nytta av varandras kunskaper och kompetenser och där ni arbetar tillsammans mot ett gemensamt mål.